TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

EUROPOS SĄJUNGOS IR ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS SUSITARIMU DĖL JŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMŲ SUSIEJIMO ĮSTEIGTO JUNGTINIO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. 2/2019

2019 m. gruodžio 5 d.

kuriuo iš dalies keičiami Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl jų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo I ir II priedai [2020/1359]

JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo ([1]) (toliau – Susitarimas), ypač į jo 13 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) nuo Susitarimo pasirašymo 2017 m. lapkričio 23 d. laikinai taikomi jo 11–13 straipsniai;

(2) Susitarimo 13 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Jungtinis komitetas gali iš dalies pakeisti Susitarimo priedus;

(3) šio sprendimo priede išdėstyti Susitarimo I ir II priedų pakeitimai, kuriais atnaujinami reikiami pirminių I ir II priedų, dėl kurių buvo susitarta 2015 m., aspektai. Jame taip pat numatytas laikinas ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS praktinio susiejimo sprendimas;

(4) Susitarimo I priedo B skirsnyje nustatyta, kad Sąjunga turėtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB ([2]) su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410 ([3]), 25a straipsnį netaikyti ES ATLPS skrydžiams į ES iš Šveicarijos teritorijoje esančių aerodromų. Tuo neapribojamas ES ATLPS taikymas orlaivių naudotojams, grindžiamas Direktyvos 2003/87/EB I priedu, kuriame nustatyta, kad veiklos, kuriai taikoma Direktyva 2003/87/EB, kategorija apima visus skrydžius į valstybės narės teritorijoje esantį aerodromą ar iš jo;

(5) remiantis Susitarimo 13 straipsnio 7 dalimi, Susitarimo I priedas turėtų būti peržiūrėtas siekiant išlaikyti dabartinį ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS suderinamumą 2021–2030 m. prekybos laikotarpiu. Turėtų būti užtikrinta, kad atlikus Susitarimo I priedo peržiūrą būtų bent išlaikytas Sąjungos ir Šveicarijos prisiimtų įsipareigojimų savo teritorijoje mažinti išmetamą ŠESD kiekį lygis ir jų anglies dioksido rinkų vientisumas bei tinkamas veikimas. Turi būti siekiama išvengti anglies dioksido nutekėjimo ir konkurencijos iškraipymo susietose sistemose,

([1]) OL L 322, 2017 12 7, p. 3.

([2]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

([3]) 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814 (OL L 76, 2018 3 19, p. 3).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Susitarimo I ir II priedai pakeičiami šio sprendimo priede pateiktu I ir II priedų tekstu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja Susitarimo įsigaliojimo dieną.

Priimta Briuselyje 2019 m. gruodžio 5 d.

Jungtinio komiteto vardu

Europos Sąjungos sekretorė	*Pirmininkas*	*Šveicarijos sekretorė*
Maja-Alexandra DITTEL	Marc CHARDONNENS	Caroline BAUMANN

PRIEDAS

„I PRIEDAS

ESMINIAI KRITERIJAI

A. **A. Stacionariems įrenginiams taikomi esminiai kriterijai**

Siekiant išlaikyti dabartinį ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS suderinamumą 2021–2030 m. prekybos laikotarpiu, šis skirsnis Šveicarijos Vyriausybės siūlymu peržiūrimas remiantis Susitarimo 13 straipsnio 7 dalimi. Jungtinis komitetas užtikrina, kad atlikus šio skirsnio peržiūrą būtų bent išlaikytas Šalių prisiimtų įsipareigojimų savo teritorijoje mažinti išmetamą ŠESD kiekį lygis ir jų anglies dioksido rinkų vientisumas bei tinkamas veikimas. Siekiama išvengti anglies dioksido nutekėjimo ir konkurencijos iškraipymo susietose sistemose.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
1.	Privalomas dalyvavimas ATLPS	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos šiltnamio efektą sukeliančios dujos (ŠESD), veiklos vykdytojai.	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos ŠESD, veiklos vykdytojai.
2.	ATLPS apima bent veiklą, numatytą:	— Direktyvos 2003/87/EB I priede, galiojusiame šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 potvarkio 40 straipsnio 1 dalyje ir 6 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
3.	ATLPS apima bent ŠESD, numatytas:	— Direktyvos 2003/87/EB II priede, galiojusiame šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 potvarkio 1 straipsnio 1 dalyje, galiojusioje šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
4.	ATLPS turi būti nustatytas didžiausias ATL skaičius, bent toks pat griežtas, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 9 ir 9a straipsniuose, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Linijinis mažinimo koeficientas – 1,74 % per metus – nuo 2021 m. bus padidintas iki 2,2 % per metus ir bus taikomas visiems sektoriams pagal Direktyvą (ES) 2018/410, galiojusią šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 įstatymo 18 straipsnio 1 ir 2 dalyse, — CO_2 potvarkio 45 straipsnio 1 dalyje, galiojusiose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Iki 2020 m. linijinis mažinimo koeficientas yra 1,74 % per metus.
5.	Rinkos stabilumo mechanizmas	2015 m. ES sukūrė rinkos stabilumo rezervą (Sprendimas (ES) 2015/1814); jo veikimas buvo sustiprintas Direktyva (ES) 2018/410.	— CO_2 įstatymo 19 straipsnio 5 dalis, — CO_2 potvarkio 48 straipsnis, galioję šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Šveicarijos teisės aktuose numatyta galimybė mažinti aukcionuose parduodamų ATL skaičių, jei dėl ekonominių priežasčių rinkoje jų labai padaugėja. Šalys bendradarbiauja siekdamos tinkamai prisidėti prie rinkos stabilumo užtikrinimo.
6.	ATLPS rinkos priežiūros lygis turi būti bent toks pat aukštas kaip numatytieji:	— 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (FPRD II),	— 2007 m. birželio 22 d. Federaliniame akte dėl Šveicarijos finansų rinkos priežiūros institucijos, — 2015 m. birželio 19 d. Federaliniame akte dėl finansų rinkos infrastruktūros ir elgesio rinkoje prekiaujant vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis,

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
		— 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (FPRR), — 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas), kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB, — 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/57/ES dėl baudžiamųjų sankcijų už manipuliavimą rinka (Manipuliavimo rinka direktyva),	— 2018 m. birželio 15 d. Federaliniame akte dėl finansų įstaigų, — 1997 m. spalio 10 d. Federaliniame akte dėl kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Finansų rinką reglamentuojančiuose Šveicarijos teisės aktuose nėra nustatytas teisinis apyvartinių taršos leidimų pobūdis. Visų pirma apyvartiniai taršos leidimai Finansų rinkų infrastruktūros akte nėra priskiriami prie vertybinių popierių, todėl jais negalima prekiauti reguliuojamose prekybos vietose. Kadangi apyvartiniai taršos leidimai nėra priskiriami prie vertybinių popierių, antrinėse rinkose sudaromiems nebiržiniams apyvartinių taršos leidimų prekybos sandoriams nėra taikomi vertybinius popierius reglamentuojantys Šveicarijos teisės aktai.
		— 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (Kovos su pinigų plovimu direktyva), galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	Išvestinių finansinių priemonių sandoriai pagal Finansų rinkų infrastruktūros aktą yra priskiriami prie vertybinių popierių. Tai apima ir išvestines finansines priemones, kurių pagrindas – apyvartiniai taršos leidimai. Ne finansų sandorio šalių ir finansų sandorio šalių sudarytiems nebiržiniams su apyvartiniais taršos leidimais susijusių išvestinių finansinių priemonių prekybos sandoriams taikomos Finansų rinkos infrastruktūros akto nuostatos.
7.	Bendradarbiavimas rinkos priežiūros srityje	Šalys sudaro tinkamus bendradarbiavimo rinkos priežiūros srityje susitarimus. Tų bendradarbiavimo susitarimų dalykas yra keitimasis informacija ir pareigų, susijusių su kiekvienos iš Šalių nustatyta rinkos priežiūros tvarka, vykdymo užtikrinimas. Apie visus tokius susitarimus Šalys informuoja Jungtinį komitetą.	
8.	Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos kaip numatytosios:	— Direktyvos 2003/87/EB 11a ir 11b straipsniuose, — 2011 m. birželio 7 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 550/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomi tam tikri tarptautinių kreditų, gautų vykdant su pramoninėmis dujomis susijusius projektus, naudojimo apribojimai, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir	— CO_2 įstatymo 5 ir 6 straipsniuose, — CO_2 potvarkio 4 straipsnyje bei 4a straipsnio 1 dalyje ir 2 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
		Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, 58 straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	
9.	Tarptautiniams kreditams taikomos kiekybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos kaip numatytosios:	— Direktyvos 2003/87/EB 11a straipsnyje, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, — 2013 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1123/2013 dėl teisių naudotis tarptautiniais kreditais nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Sąjungos teisėje nenumatyta.	— CO_2 įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje, — CO_2 potvarkio 55b straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Šiose nuostatose numatomas tik naudojimasis tarptautiniais kreditais iki 2020 m.
10.	Paskirstytinų nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas taikant santykinius taršos rodiklius ir pataisos koeficientus. 2013–2020 m. laikotarpiu naujiems dalyviams bus atidėta ne daugiau kaip penki procentai ATL. Nemokamai nepaskirstyti ATL parduodami aukcionuose arba pripažįstami negaliojančiais. Tuo tikslu ATLPS turi atitikti bent sąlygas, nustatytas:	— Direktyvos 2003/87/EB 10, 10a, 10b ir 10c straipsniuose, — 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendime 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės, — 2013 m. rugsėjo 5 d. Komisijos sprendime 2013/448/ES dėl nacionalinių įgyvendinimo priemonių, susijusių su nemokamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų suteikimu pereinamuoju laikotarpiu laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 3 dalies, — 2017 m. sausio 24 d. Komisijos sprendime (ES) 2017/126, kuriuo dėl bendro įvairius sektorius apimančio pataisos koeficiento nustatymo pagal Europos Parlamento ir	— CO_2 įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje ir 19 straipsnio 2–6 dalyse, — CO_2 potvarkio 45 straipsnio 2 dalyje, 46, 46a, 46b, 46c ir 48 straipsniuose ir 9 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Paskirstytinų nemokamų ATL skaičius neviršija ES ATLPS įrenginiams suteiktų ATL skaičiaus.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
		Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/448/ES („Skaičiavimai, pagal kuriuos nustatomas 2013–2020 m. įvairiems ES ATLPS sektoriams taikomas pataisos koeficientas“ (angl. „Calculations for the determination of the cross-sectoral correction factor in the ES ETS from 2013 to 2020“)), — 2014 m. spalio 27 d. Komisijos sprendime 2014/746/ES, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomas 2015–2019 m. laikotarpio sektorių ir jų pošakių, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašas, — 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/410, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas (2015–2020 m. anglies dioksido nutekėjimo sąrašas), — 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės, — 2019 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/708, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB papildoma nustatytu 2021–2030 m. sektorių ir pasektorių, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašu, — dokumentuose, kuriuose nustatomi 2015–2020 m. arba 2026–2030 m. įvairiems ES ATLPS sektoriams taikytini pataisos koeficientai, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	
11.	ATLPS turi būti numatytos tokio pat dydžio ir tokiomis pat aplinkybėmis taikomos sankcijos kaip numatytosios:	— Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnyje, galiojusiame šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 įstatymo 21 straipsnyje, — CO_2 potvarkio 56 straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
12.	Stebėsena ir ataskaitų teikimas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turi būti bent tokie pat griežti, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnyje ir IV priede, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, — 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 įstatymo 20 straipsnyje, — CO_2 potvarkio 50–53 straipsniuose ir 16 bei 17 prieduose, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
13.	Tikrinimas ir akreditavimas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turi būti bent tokie griežti, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnyje ir V priede, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrių duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, — 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 potvarkio 51–54 straipsniuose, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

B. **Aviacijos veiklai taikomi esminiai kriterijai**

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
1.	Privalomas dalyvavimas ATLPS	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.
2.	Sistema taikoma aviacijos veiklai ir ŠESD, o skrydžiai ir juos vykdant išmetamas ŠESD kiekis priskiriami pagal išvykimo skrydžio principą, kaip numatyta:	— Direktyvoje 2003/87/EB su pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2392 siekiant laikinai taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas skrydžiams į šalis, su kuriomis nėra sudarytas Direktyvos 2003/87/EB 25 straipsnyje nurodytas susitarimas, ir iš jų,	1. Taikymo sritis Skrydžiai, kurie pradedami arba užbaigiami Šveicarijos teritorijoje esančiame aerodrome, išskyrus skrydžius, vykdomus iš EEE teritorijoje esančio aerodromo. Visos laikinos su ATLPS taikymo sritimi susijusios nukrypti leidžiančios nuostatos, kaip antai Direktyvos 2003/87/EB

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
		— 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, 17, 29, 35 ir 56 straipsniuose ir VII priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	28a straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, Šveicarijos ATLPS gali būti taikomos taip pat, kaip jos taikomos ES ATLPS. Vykdant aviacijos veiklą, ATLPS taikoma tik CO_2 dujoms.
		Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį nuo 2020 m. sausio 1 d. ES ATLPS bus taikoma skrydžiams iš Europos ekonominės erdvės (EEE) teritorijoje esančių aerodromų į Šveicarijos teritorijoje esančius aerodromus ir netaikoma skrydžiams iš Šveicarijos teritorijoje esančių aerodromų į EEE teritorijoje esančius aerodromus.	2. Taikymo srities apribojimai Bendra taikymo sritis, nurodyta 1 punkte, neapima: 1. skrydžių, kurių vienintelis tikslas – skraidinti į oficialią misiją vykstantį valdantį monarchą ir jo (jos) artimiausius gimines, valstybės vadovus, Vyriausybės vadovus ir Vyriausybės ministrus, jei tai pagrindžiama atitinkamu statuso žymeniu skrydžio plane; 2. karinių, muitinės ir policijos tarnybų skrydžių; 3. skrydžių, susijusių su paieškos ir gelbėjimo, ugniagesių operacijomis, taip pat humanitarinių ir greitosios medicininės pagalbos skrydžių; 4. skrydžių, vykdomų tik pagal vizualiųjų skrydžių taisykles, kaip apibrėžta 1944 m. gruodžio 7 d. Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 2 priede; 5. skrydžių be tarpinių nutūpimų, užbaigiamų orlaivio pakilimo aerodrome; 6. mokomųjų skrydžių, vykdomų tik siekiant įgyti ar išlaikyti licenciją arba – pilotų kabinos įgulos atveju – kvalifikaciją, jei tai pagrindžiama atitinkamu žymeniu skrydžio plane, su sąlyga, kad skrydis nėra skirtas skraidinti keleiviams ir (arba) kroviniui arba nustatyti orlaivio padėčiai ar jam perkelti; 7. skrydžių, vykdomų tik mokslinių tyrimų tikslu; 8. skrydžių, vykdomų tik orlaiviams arba orlaivių ar antžeminei įrangai tikrinti, bandyti ar sertifikuoti;

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
			9. skrydžių, vykdomų orlaiviais, kurių patvirtinta didžiausia kilimo masė nesiekia 5 700 kg; 10. komercinių orlaivių naudotojų skrydžių, jei vykdydami skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jie per metus iš viso išmeta mažiau kaip 10 000 tonų CO_2 arba per tris vienas po kito einančius keturių mėnesių laikotarpius įvykdo mažiau kaip 243 skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS; 11. nekomercinių orlaivių naudotojų skrydžių, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jei juos vykdant per metus iš viso išmetama mažiau kaip 1 000 tonų CO_2, kaip numatyta atitinkamoje ES ATLPS nukrypti leidžiančioje nuostatoje, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS. Šie taikymo srities apribojimai numatyti: — CO_2 įstatymo 16a straipsnyje, — CO_2 potvarkio 46d straipsnyje, 55 straipsnio 2 dalyje ir 13 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
3.	Keitimasis svarbiais duomenimis, susijusiais su aviacijos veiklai nustatomais taikymo srities apribojimais	Abi Šalys bendradarbiauja klausimais, susijusiais su Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS taikymo komercinių ir nekomercinių orlaivių naudotojams srities apribojimais, pagal šį priedą. Visų pirma abi Šalys užtikrina, kad visi svarbūs duomenys būtų perduodami laiku, kad būtų galima teisingai identifikuoti skrydžius ir orlaivių naudotojus, kuriems taikomos Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS.	
4.	Didžiausias ATL skaičius (t. y. bendras apyvartinių taršos leidimų, kurie bus paskirstyti orlaivių naudotojams, skaičius)	Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnis, galiojęs šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnyje iš pradžių numatytas toks ATL paskirstymas: — 15 % parduodama aukcionuose, — 3 % atidedami į specialų rezervą, — 82 % suteikiami nemokamai. Šis paskirstymas pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 421/2014 – suteikiamų nemokamų ATL skaičius buvo proporcingai sumažintas pagal mažesnį atsisakytinų ATL skaičių (Direktyvos 2003/87/EB 28a straipsnio 2 dalis). Reglamentu (ES) 2017/2392, galiojusiu šio Susitarimo įsigaliojimo dieną, šio principo taikymas pratęstas iki 2023 m. ir nustatyta, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. bus taikomas 2,2 % linijinis mažinimo koeficientas.	Didžiausias ATL skaičius turi būti panašaus griežtumo lygio kaip nustatytasis ES ATLPS; tai visų pirma pasakytina apie procentinę dalį, kuria didžiausias ATL skaičius mažinamas kiekvienais metais ir kiekvieną naują prekybos laikotarpį. Didžiausias ATL skaičius paskirstomas taip: — 15 % parduodama aukcionuose, — 3 % atidedami į specialų rezervą, — 82 % suteikiami nemokamai. Šis paskirstymas gali būti peržiūrėtas pagal šio Susitarimo 6 ir 7 straipsnius.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
			Iki 2020 m. didžiausias ATL skaičius apskaičiuojamas pagal metodą „iš apačios į viršų“, remiantis ATL, kurie turi būti paskirstyti nemokamai pagal pirmiau pateiktą paskirstymo planą, skaičiumi. Priėmus laikinai nuo ATLPS taikymo srities leidžiančių nukrypti nuostatų, reikia proporcingai pakoreguoti paskirstytinų ATL skaičių. Nuo 2021 m. didžiausias ATL skaičius nustatomas pagal didžiausią 2020 m. ATL skaičių, atsižvelgiant į galimą mažinimo procentinę dalį pagal ES ATLPS. Tai numatyta: — CO_2 įstatymo 18 straipsnyje, — CO_2 potvarkio 46e straipsnyje ir 15 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
5.	ATL paskirstymas orlaivių naudotojams parduodant aukcionuose	— Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnis ir 28a straipsnio 3 dalis, galioję šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	Šveicarijos ATL aukcionuose parduoda Šveicarijos kompetentinga institucija. Šveicarija turi teisę į pajamas, gautas aukcionuose pardavus Šveicarijos ATL. Tai numatyta: — CO_2 įstatymo 19a straipsnio 2 ir 4 dalyse, — CO_2 potvarkio 48 straipsnyje ir 15 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
6.	Specialus tam tikriems orlaivių naudotojams skirtas rezervas	— Direktyvos 2003/87/EB 3f straipsnis, galiojęs šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	ATL atidedami į specialų naujiems arba sparčiai augantiems rinkos dalyviams skirtą rezervą, tačiau Šveicarija specialaus rezervo neturės iki 2020 m., nes 2018 m. yra ataskaitiniai duomenų apie Šveicarijos aviacijos veiklą rinkimo metai. Šis specialusis rezervas numatytas: — CO_2 įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje, — CO_2 potvarkio 46e straipsnyje ir 15 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
7.	Santykinis taršos rodiklis, naudojamas ATL nemokamai paskirstant orlaivių naudotojams	— Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis, galiojęs šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Metinis santykinis taršos rodiklis yra 0,000642186914222035 ATL vienam tonkilometriui.	Santykinis taršos rodiklis turi būti ne didesnis nei nustatytasis ES ATLPS. Iki 2020 m. metinis santykinis taršos rodiklis bus 0,000642186914222035 ATL vienam tonkilometriui. Šis santykinis taršos rodiklis numatytas: — CO_2 potvarkio 46f straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 15 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
8.	Nemokamų ATL paskirstymas orlaivių naudotojams	— Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis, galiojęs šio Susitarimo įsigaliojimo dieną. Kaip numatyta Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnyje, išduodamų ATL skaičius turėtų būti koreguojamas proporcingai atitinkamiems ataskaitų teikimo ir ATL atsisakymo įpareigojimams, kylantiems ES ATLPS faktiškai taikant skrydžiams tarp EEE ir Šveicarijos.	Orlaivių naudotojams paskirstomas nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas jų ataskaitose nurodytus ataskaitinių metų tonkilometrių duomenis padauginant iš taikomo santykinio taršos rodiklio. Šis nemokamų ATL paskirstymas numatytas: — CO_2 įstatymo 19a straipsnio 3 ir 4 dalyse, — CO_2 potvarkio 46f straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 15 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
9.	Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos kaip numatytosios:	— Direktyvos 2003/87/EB 11a ir 11b straipsniuose, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	— CO_2 įstatymo 5 ir 6 straipsniuose, — CO_2 potvarkio 4 straipsnyje, 4a straipsnio 1 dalyje ir 2 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
10.	Tarptautinių kreditų naudojimo kiekybinės ribos	— Direktyvos 2003/87/EB 11a straipsnis, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, — 2013 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1123/2013 dėl teisių naudotis tarptautiniais kreditais nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galioję šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	Naudojimasis tarptautiniais kreditais iki 2020 m. –1,5 % patikrinto išmestų teršalų kiekio. Tai numatyta: — CO_2 potvarkio 55d straipsnyje, galiojusiame šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
11.	Ataskaitinių metų tonkilometrių duomenų gavimas	— Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis, galiojęs šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	Nedarant poveikio nuostatai toliau, tonkilometrių duomenys gaunami tokiu pačiu metu ir tokiu pačiu būdu kaip taikant ES ATLPS. Vadovaujantis šio Susitarimo įsigaliojimo dieną galiojusiu Potvarkiu dėl tonkilometrių duomenų, susijusių su orlaivių nuskristais atstumais, gavimo ir atitinkamų

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
			stebėsenos planų rengimo, iki 2020 m. ataskaitiniai duomenų apie Šveicarijos aviacijos veiklą rinkimo metai yra 2018 metai. Tai numatyta: — CO_2 įstatymo 19a straipsnio 3 ir 4 dalyse, — Potvarkyje dėl tonkilometrių duomenų, susijusių su orlaivių nuskristais atstumais, gavimo ir atitinkamų stebėsenos planų rengimo, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
12.	Stebėsena ir ataskaitų teikimas	— Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnis ir IV priedas, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, — 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, — 2019 m. liepos 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1603, kuriuo dėl aviacijos išmetamųjų teršalų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo priemonių, kurias Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija priėmė siekdama įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, galioję šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	Stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS. Tai numatyta: — CO_2 įstatymo 20 straipsnyje, — CO_2 potvarkio 50–52 straipsniuose ir 16 bei 17 prieduose, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
13.	Tikrinimas ir akreditavimas	— Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnis ir V priedas, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrių duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB,	Tikrinimo ir akreditavimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS. Tai numatyta: — CO_2 potvarkio 52 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 18 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
		— 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galioję šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.	
14.	Administravimas	Taikomi Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnyje nustatyti kriterijai. Tuo tikslu pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį orlaivių naudotojų administravimo priskyrimo Šveicarijai ir ES (EEE) valstybėms narėms atžvilgiu Šveicarija laikoma administruojančia valstybe nare.	Remiantis šio Susitarimo įsigaliojimo dieną galiojusiu CO_2 potvarkiu, Šveicarija atsakinga už administravimą tų orlaivių naudotojų, kurie: — turi galiojančią Šveicarijos išduotą licenciją oro susisiekimui vykdyti arba — pagal susietas ATLPS didžiausią numatomą jiems priskirtų aviacinių išmetamųjų teršalų kiekį išmetė Šveicarijoje.
		Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį ES (EEE) valstybių narių kompetentingos institucijos atsakingos už visas joms priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su Šveicarijos ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, paskirstyti, išduoti ir perduoti ATL, užtikrinti atitiktį ir vykdymą). Europos Komisija abipusiškai susitaria su Šveicarijos kompetentingomis institucijomis viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją.	Šveicarijos kompetentingos institucijos atsakingos už visas Šveicarijai priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su ES ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, paskirstyti, išduoti ir perduoti ATL, užtikrinti atitiktį ir vykdymą). Šveicarijos kompetentingos institucijos abipusiškai susitaria su Europos Komisija viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją.
		Visų pirma Europos Komisija užtikrina, kad Šveicarijos administruojamiems orlaivių naudotojams būtų perduotas atitinkamas paskirstytinų nemokamų ES ATL skaičius. Jei sudaromas dvišalis susitarimas dėl skrydžių, vykdomų iš oro uosto „EuroAirport Basel-Mulhouse-Freiburg“ arba į jį, administravimo, dėl kurio nereikės keisti Direktyvos 2003/87/EB, Europos Komisija atitinkamai padeda įgyvendinti tokį susitarimą su sąlyga, kad dėl jo nebus dvigubos apskaitos.	Visų pirma Šveicarijos kompetentingos institucijos perduoda ES (EEE) valstybių narių administruojamiems orlaivių naudotojams atitinkamą paskirstytinų nemokamų Šveicarijos ATL skaičių. Tai numatyta: — CO_2 įstatymo 39 straipsnio 1a dalyje, — CO_2 potvarkio 46d straipsnyje ir 14 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
15.	ATL atsisakymas	Vertindamos orlaivių naudotojų atitiktį pagal atsisakytų ATL skaičių, ES (EEE) valstybių narių kompetentingos institucijos atsisakytus ATL pirmiausia naudoja ŠESD kiekiui, kuriam taikoma Švei-	Vertindamos orlaivių naudotojų atitiktį pagal atsisakytų ATL skaičių, Šveicarijos kompetentingos institucijos atsisakytus ATL pirmiausia naudoja ŠESD kiekiui, kuriam taikoma ES ATLPS, padengti, o likusį

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarija
		carijos ATLPS, padengti, o likusį atsisakytų ATL skaičių – ŠESD kiekiui, kuriam taikoma ES ATLPS, padengti.	atsisakytų ATL skaičių – ŠESD kiekiui, kuriam taikoma Šveicarijos ATLPS, padengti.
16.	Teisės aktų vykdymo užtikrinimas	Kiekviena Šalis užtikrina savo ATLPS nuostatų vykdymą, jei orlaivių naudotojai nevykdo savo įsipareigojimų pagal atitinkamą ATLPS, nepriklausomai nuo to, ar tą orlaivių naudotoją administruoja ES (EEE), ar Šveicarijos kompetentinga institucija, jei tą orlaivių naudotoją administruojančiai valdžios institucijai reikia imtis papildomų veiksmų, kad užtikrintų teisės aktų vykdymą.	
17.	Orlaivių naudotojų administracinis priskyrimas	Remiantis Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsniu, pagal Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnio 3 dalį Europos Komisijos paskelbtame orlaivių naudotojų sąraše nurodoma, kuri valstybė, įskaitant Šveicariją, administruoja kiekvieną orlaivių naudotoją. Orlaivių naudotojus, kurie bus pirmą kartą priskirti Šveicarijai po to, kai įsigalios šis Susitarimas, Šveicarija pradeda administruoti po tų metų balandžio 30 d., tačiau iki rugpjūčio 1 d. Abi Šalys bendradarbiauja ir dalijasi svarbiais dokumentais ir informacija. Orlaivių naudotojo priskyrimas neturi jokio poveikio ATLPS taikymui tam orlaivių naudotojui (t. y. jei orlaivių naudotojui taikoma ES ATLPS, tačiau jį administruoja Šveicarijos kompetentinga institucija, jo įpareigojimai pagal ES ATLPS išlieka to paties lygio ir kartu jam taikoma Šveicarijos ATLPS ir *vice versa*).	
18.	Įgyvendinimo procedūros	Pasirašius šį Susitarimą, pagal jo 12, 13 ir 22 straipsnius Jungtinis komitetas parengia ir priima visas kitas procedūras, kurių reikia darbui ir bendradarbiavimui organizuoti, kad aviacijos sąskaitų turėtojai galėtų naudotis vieno langelio principu. Šios procedūros pradedamos taikyti nuo tos pačios dienos kaip ir šis Susitarimas.	
19.	Eurokontrolės teikiama pagalba	Aviacijai skirtos šio Susitarimo dalies taikymo tikslu Europos Komisija įtraukia Šveicariją į Eurokontrolei suteiktus su ES ATLPS susijusius įgaliojimus.	

C. **Registrams taikomi esminiai kriterijai**

Kiekvienos Šalies ATLPS turi turėti registrą ir sandorių žurnalą, atitinkančius toliau išdėstytus esminius kriterijus, susijusius su saugumo mechanizmais bei procedūromis ir sąskaitų atidarymu ir valdymu.

Saugumo mechanizmų ir procedūrų esminiai kriterijai

Registruose ir sandorių žurnaluose turi būti apsaugotas sistemoje saugomų duomenų konfidencialumas, vientisumas, prieinamumas ir autentiškumas. Tuo tikslu Šalys įgyvendina toliau nurodytus saugumo mechanizmus.

Esminiai kriterijai
Visiems naudotojams, norintiems prieiti prie sąskaitų, taikomas dviejų veiksnių tapatumo nustatymo mechanizmas.
Tiek sandoriui inicijuoti, tiek jam patvirtinti turi būti taikomas sandorio pasirašymo mechanizmas. Patvirtinimo kodas naudotojams turi būti siunčiamas atskiru duomenų perdavimo kanalu.
Visas toliau nurodytas operacijas inicijuoja vienas asmuo, o tvirtina – kitas (4 akių principas): — visas administratoriaus atliekamas operacijas, nebent būtų taikomos STS nustatytos išimtys, — visus vienetų perdavimus, nebent tai būtų pagrįsta kitos tokį patį saugumo lygį užtikrinančios priemonės taikymu.

Turi būti įdiegta pranešimo sistema, išsiunčianti pranešimą naudotojams, kad atliekamos operacijos su jų sąskaitomis ir jose esančiais vienetais.

Visiems naudotojams taikoma bent 24 valandų delsa nuo sandorio inicijavimo iki jo įvykdymo, kad per tą laiką būtų galima gauti informaciją ir sustabdyti bet kokį įtariamą neteisėtą perdavimą.

Šveicarijos administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius imasi veiksmų, kad informuotų naudotojus apie jų atsakomybę, susijusią su jų sistemų (pvz., asmeninio kompiuterio, tinklo) saugumu, duomenų tvarkymu ir (arba) naršymu internete.

2020 m. išmestam ŠESD kiekiui padengti tinka tik 2013–2020 m. laikotarpiu suteikti ATL.

Sąskaitų atidarymo ir tvarkymo esminiai kriterijai

Esminiai kriterijai

Veiklos vykdytojo sąskaitos arba vykdytojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitos atidarymas

Prašymą atidaryti veiklos vykdytojo sąskaitą arba vykdytojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitą veiklos vykdytojas arba kompetentinga institucija adresuoja nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui). Prašyme turi būti pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima identifikuoti ATLPS įrenginį, ir pateikiamas įrenginio identifikacinis numeris.

Orlaivių naudotojo sąskaitos arba orlaivių naudotojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitos atidarymas

Kiekvienas orlaivių naudotojas, kuriam taikoma Šveicarijos ATLPS ir (arba) ES ATLPS, turi turėti vieną orlaivių naudotojo sąskaitą arba orlaivių naudotojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitą. Orlaivių naudotojų, kuriuos administruoja Šveicarijos kompetentinga institucija, sąskaitos turi būti Šveicarijos registre. Prašymą orlaivių naudotojas arba orlaivių naudotojo įgaliotasis atstovas adresuoja nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui) per 30 darbo dienų nuo orlaivių naudotojo stebėsenos plano patvirtinimo arba jo perdavimo iš ES (EEE) valstybės narės Šveicarijos institucijų žinion. Prašyme nurodomas (-i) unikalus (-ūs) prašymo teikėjo eksploatuojamo (-ų) ir į Šveicarijos ATLPS ir (arba) ES ATLPS taikymo sritį patenkančio (-ių) orlaivio (-ių) kodas (-ai).

Asmens sąskaitos arba asmens apyvartinių taršos leidimų sąskaitos atidarymas

Prašymas atidaryti asmens sąskaitą arba asmens apyvartinių taršos leidimų sąskaitą adresuojamas nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui). Prašyme turi būti pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti sąskaitos turėtojo arba prašymo teikėjo tapatybę, taigi bent tokia informacija:

— fizinio asmens atveju: asmens tapatybės įrodymas ir kontaktiniai duomenys,
— juridinio asmens atveju:
  — įrašo komerciniame registre kopija arba
  — juridinio asmens įsteigimo dokumentai ir dokumentas, liudijantis juridinio asmens registraciją,
— informacija apie fizinio asmens, arba – juridinio asmens atveju – jo direktorių teistumą.

Įgaliotieji (sąskaitos turėtojo) atstovai

Kiekvienai sąskaitai būsimas sąskaitos turėtojas priskiria bent vieną įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą. Įgaliotieji (sąskaitos turėtojo) atstovai sąskaitos turėtojo vardu inicijuoja sandorius ir kitus veiksmus. Skiriant įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą apie jį pateikiama tokia informacija:

— vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys,
— tapatybės dokumentas,
— informacija apie teistumą.

Dokumentų tikrinimas

Visos dokumentų kopijos, pateiktos kaip įrodymai teikiant prašymą atidaryti asmens sąskaitą arba asmens apyvartinių taršos leidimų sąskaitą ar paskirti sąskaitos turėtojo įgaliotąjį atstovą, turi būti patvirtintos tikros kopijos. Jei dokumentai išduoti kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje reikia pateikti jų kopijas, kopijos taip pat turi būti legalizuotos. Patvirtinimo arba atitinkamai legalizacijos data turi būti ne ankstesnė kaip trys mėnesiai iki prašymo pateikimo dienos.

Atsisakymas atidaryti arba atnaujinti sąskaitą arba paskirti įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą

Nacionalinis administratorius (Šveicarijoje – Federalinis aplinkos biuras) gali atsisakyti atidaryti arba atnaujinti sąskaitą arba paskirti įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą, jei toks atsisakymas yra pamatuotas ir pagrįstas. Atsisakymas turi būti pagrįstas bent vienu iš šių motyvų:

— pateikta informacija arba dokumentai yra neišsamūs, pasenę, neteisingi arba suklastoti,
— vyksta tyrimas dėl potencialaus atstovo sukčiavimo, susijusio su ATL arba Kioto vienetais, pinigų plovimo, teroristų finansavimo ar kokio kito sunkaus nusikaltimo, kurį vykdant gali būti pasinaudota sąskaita, arba jei jis per pastaruosius penkerius metus buvo nuteistas už minėtą veiką,
— tam yra priežasčių, nustatytų nacionalinėje arba Sąjungos teisėje.

Reguliari sąskaitos informacijos peržiūra

Sąskaitų turėtojai nedelsdami nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui) praneša apie visus sąskaitos arba naudotojo duomenų pasikeitimus ir laiku pateikti už informacijos atnaujinimo patvirtinimą atsakingo nacionalinio administratoriaus prašomą pagrindžiamąją informaciją.

Bent kas trejus metus nacionalinis administratorius įvertina, ar su sąskaita susijusi informacija tebėra išsami, nepasenusi, tiksli ir teisinga, ir pareikalauja, kad sąskaitos turėtojas praneštų apie bet kokius jos pasikeitimus.

Laikinas prieigos prie sąskaitos sustabdymas

Jei pažeidžiama bet kuri šio Susitarimo 3 straipsnio nuostata dėl registrų arba vyksta tyrimas dėl galimo šių nuostatų pažeidimo, prieiga prie sąskaitų gali būti laikinai sustabdyta.

Konfidencialumas ir informacijos atskleidimas

Informacija apie visose sąskaitose laikomus vienetus, visus sandorius, sąskaitose laikomų, atliekant sandorį pervestų, ESSŽ arba SSTL, Sąjungos registre, Šveicarijos registre ir bet kokiame kitame Kioto protokolo registre laikomų ATL unikalūs identifikavimo kodai bei Kioto vienetų serijos numerio unikalios skaitmeninės vertės, laikoma konfidencialia.

Ši konfidenciali informacija gali būti pateikiama atitinkamiems viešiesiems subjektams, gavus jų prašymą, kuriuo siekiama teisėtų tikslų ir kuris yra pagrįstas, būtinas ir proporcingas (dėl tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo, mokesčių administravimo, vykdymo užtikrinimo, audito ir finansų priežiūros siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, pinigų plovimui, teroristų finansavimui, kitiems sunkiems nusikaltimams, manipuliavimui rinka ar kitiems Sąjungos ar EEE valstybės narės ar Šveicarijos nacionalinės teisės pažeidimams bei su jais kovoti ir užtikrinti tinkamą ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS veikimą).

D. **Aukcionų platformų ir aukcionų veiklos esminiai kriterijai**

Subjektai, vykdantys ATL aukcionus Šalių apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemose, turi atitikti toliau išdėstytus esminius kriterijus ir pagal juos vykdyti aukcionus.

	Esminiai kriterijai
1.	Aukcionus vykdantis subjektas atrenkamas taip, kad būtų užtikrintas skaidrumas, proporcingumas, lygios sąlygos, nediskriminavimas ir įvairių potencialių aukcionų platformų konkurencija, remiantis Sąjungos ar nacionaline viešojo pirkimo teise.
2.	Aukcionus vykdantis subjektas turi turėti leidimą užsiimti tokia veikla ir užtikrinti reikiamas jų operacijų apsaugos priemones; tos apsaugos priemonės yra, be kita ko, priemonės galimoms neigiamoms interesų konflikto pasekmėms ir rinkai kylančiai rizikai nustatyti ir valdyti, tai – skaidrios ir veikti savo nuožiūra neleidžiančios taisyklės ir procedūros, skirtos sąžiningam ir tinkamam aukcionų vykdymui užtikrinti, ir pakankami finansiniai ištekliai, leidžiantys tinkamai vykdyti veiklą.
3.	Dalyvavimui aukcionuose turi būti keliami minimalieji tinkamo klientų patikrinimo reikalavimai, siekiant užtikrinti, kad dalyviai nepakenktų aukcionų sistemos veikimui.

4.	Aukcionų procesas, ypač aukcionų laikas, seka ir numatytas parduoti ATL skaičius, turi būti nuspėjamas. Pagrindiniai pardavimo aukcione metodo elementai, įskaitant pardavimo tvarkaraštį, datas ir numatomą parduoti ATL skaičių, skelbiami aukcioną vykdančio subjekto interneto svetainėje likus ne mažiau kaip mėnesiui iki aukciono pradžios. Apie visus reikšmingus pakeitimus taip pat turi būti pranešama kuo anksčiau.
5.	Vykdant ATL aukcionus turi būti siekiama padaryti kuo mažesnį poveikį kiekvienos Šalies ATLPS. Už aukcionus atsakingas subjektas turi užtikrinti, kad pardavimo aukcione laikotarpiu galutinės aukciono kainos smarkiai nesiskirtų nuo atitinkamų ATL kainų antrinėje rinkoje – tokia situacija rodytų, kad aukcionai veikia netinkamai. Rinkos priežiūros funkcijas atliekančios kompetentingos institucijos turėtų būti informuotos apie ankstesniame sakinyje nurodyto nuokrypio nustatymo metodiką.
6.	Visa su aukcionais susijusi nekonfidenciali informacija, įskaitant visus teisės aktus, gaires ir formas, turi būti skelbiama atvirai ir skaidriai. Kiekvieno aukciono rezultatai ir susijusi nekonfidenciali informacija turi būti paskelbiami kuo greičiau. Aukcionų rezultatų ataskaitos skelbiamos bent kartą per metus.
7.	ATL pardavimui aukcionuose turi būti taikomos atitinkamos taisyklės ir procedūros, kad būtų sumažinta piktnaudžiavimo rinka nekonkurencingu elgesiu, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo per aukcionus rizika. Tokios taisyklės ir procedūros turi būti, kiek įmanoma, ne mažiau griežtos nei tos, kurios taikomos finansų rinkoms pagal Šalių atitinkamus teisinius režimus. Visų pirma, aukcionus vykdantis subjektas turi būti atsakingas už tai, kad būtų įdiegtos priemonės, procedūros ir procesai, užtikrinantys aukcionų vientisumą. Be to, jis turi stebėti rinkos dalyvių elgesį ir, pastebėjęs nekonkurencingą elgesį, piktnaudžiavimą rinka, pinigų plovimą ar teroristų finansavimą, apie tai pranešti kompetentingoms valdžios institucijoms.
8.	Kompetentingos institucijos turi tinkamai prižiūrėti aukcionus vykdantį subjektą ir ATL pardavimą aukcionuose. Paskirtosios kompetentingos institucijos turi turėti reikiamą teisinę kompetenciją ir technines priemones, kad galėtų prižiūrėti: — aukcionų platformų veiklos vykdytojų organizaciją ir elgesį, — klientų vardu veikiančių profesionalių tarpininkų organizaciją ir elgesį, — rinkos dalyvių elgesį ir sandorius, kad galėtų užkirsti kelią prekybai pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliavimui rinka, — rinkos dalyvių sandorius, kad galėtų užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Kiek įmanoma, priežiūra turi būti ne mažiau griežta nei ta, kuri taikoma finansų rinkoms pagal Šalių atitinkamus teisinius režimus.

Šveicarija turi pasistengti, kad jos ATL aukcionus rengtų privatus subjektas pagal jos viešojo pirkimo taisykles.

Iki bus sudaryta sutartis su tokiu subjektu, ir jei aukcionuose numatomas parduoti ATL skaičius bus mažesnis už nustatytą slenkstinę vertę, Šveicarija gali toliau naudotis dabartine aukcionų rengimo tvarka, pagal kurią aukcionus rengia Federalinis aplinkos biuras, laikydamasi šių sąlygų:

1. nustatoma slenkstinė vertė –1 000 000 ATL, įskaitant aukcione numatomus parduoti aviacijos veiklos ATL;
2. taikomi 1–8 esminiai kriterijai, išskyrus 1 ir 2 kriterijus, o 5 kriterijaus paskutinis sakinys ir 7 bei 8 kriterijai Federaliniam aplinkos biurui taikomi tik tiek, kiek įmanoma.

3 esminis kriterijus taikomas kartu su šia nuostata: visiems EEE subjektams, kurie turi leidimą teikti pasiūlymus Sąjungos aukcionuose, garantuojamas leidimas teikti pasiūlymus Šveicarijos ATL aukcionuose pagal aukcionų tvarką, galiojusią sudarant šį Susitarimą.

Šveicarija gali suteikti įgaliojimus EEE įsisteigusiems aukcionus vykdantiems subjektams.

II PRIEDAS

SUSIEJIMO TECHNINIAI STANDARTAI

Siekiant praktiškai susieti ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS, 2020 m. gegužės mėn. arba kuo anksčiau po šios datos pradedamas taikyti laikinas sprendimas. Šalys bendradarbiauja siekdamos kuo anksčiau pakeisti šį laikiną sprendimą nuolatine registro jungtimi.

Susiejimo techniniuose standartuose (STS) turi būti išsamiau nustatyti šie aspektai:

— ryšio jungties architektūra,

— duomenų perdavimo saugumas,

— funkcijų sąrašas (sandoriai, suderinimas…),

— tinklo paslaugų apibrėžtis,

— duomenų registravimo reikalavimai,

— eksploataciniai aspektai (pagalbos tarnyba, pagalbos paslaugos),

— ryšio aktyvavimo planas ir bandymo procedūra,

— saugumo bandymo procedūra.

STS turi būti nurodyta, kad administratoriai turi imtis visų pagrįstų žingsnių, kad užtikrintų SSTL, ESSŽ ir jungties veikimą 24 valandas per parą 7 dienas per savaitę, ir kad SSTL, ESSŽ ir jungties veikimo trikdžiai turi būti kuo mažesni.

STS turi būti nurodyta, kad SSTL ir ESSŽ ryšys palaikomas saugiai keičiantis saityno paslaugų žinutėmis ir yra grindžiamas šiomis technologijomis ([1])[1]:

— saityno paslaugomis, kurioms naudojamas paprastosios kreipties į objektus (SOAP) arba lygiavertis protokolas,

— aparatine įranga grindžiamu virtualiuoju privačiuoju tinklu (VPN),

— XML kalba (angl. *Extensible Markup Language*),

— skaitmeniniu parašu,

— tinklo laiko protokolais.

STS nustatomi papildomi Šveicarijos registro, SSTL, Sąjungos registro ir ESSŽ saugumo reikalavimai ir jie dokumentuojame saugumo valdymo plane. Visų pirma STS nurodoma, kad:

— jei įtariama, kad Šveicarijos registro, SSTL, Sąjungos registro ar ESSŽ saugumui buvo pakenkta, abi Šalys nedelsdamos viena kitą apie tai informuoja ir sustabdo SSTL ir ESSŽ jungties veikimą,

— Šalys įsipareigoja saugumo pažeidimo atveju nedelsdamos tarpusavyje dalytis informacija. Per 24 valandas nuo saugumo pažeidimo Šveicarijos registro administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius apsikeičia ataskaita, kurioje pateikiama kuo daugiau techninės informacijos (data, priežastis, poveikis, taisomosios priemonės) apie incidentą.

Prieš užmezgant ryšį tarp SSTL ir ESSŽ, taip pat jei diegiama nauja SSTL arba ESSŽ versija ar laida, turi būti užbaigta STS išdėstyta saugumo bandymo procedūra.

STS, be darbinės aplinkos, turi būti numatytos dar dvi bandomosios aplinkos: kūrėjų bandomoji aplinka ir priėmimo aplinka.

([1]) 1 Šios technologijos šiuo metu naudojamos ryšiui tarp Sąjungos registro ir Tarptautinio sandorių žurnalo, taip pat ryšiui tarp Šveicarijos registro ir Tarptautinio sandorių žurnalo užmegzti.

Per Šveicarijos registro administratorių ir Sąjungos vyriausiąjį administratorių Šalys turi pateikti įrodymus, kad per ankstesnius dvylika mėnesių buvo atliktas nepriklausomas jų sistemų saugumo įvertinimas pagal STS nustatytus saugumo reikalavimus. Pagal STS nustatytus saugumo reikalavimus programinės įrangos visos svarbios naujos laidos turi būti išbandytos saugumo, visų pirma skverbties, bandymu. Skverbties bandymą turi atlikti ne programinės įrangos kūrėjas ar programinės įrangos kūrėjo subrangovas.“